

פינת הלשון

"פרות הקטון"

בהקדמה למחרוזת המאמרים בנושא אריכות-ימים של פרות חלב הזכרנו את האלופות, אותן פרות המגיעות ועוברות תנובת-חיים של 100,000 ק"ג חלב. כינינו אותן "פרות הקטון" – וזה על שום-מה?

הקטון ביוונית רוצה לומר מאה, ומאחר שמדובר בפרות שנתנו כבר 100 טון חלב (יש אלף ק"ג בכל טון), באה ההברקה ומצאנו טעם להצמיד להן את הכינוי "פרות הקטון" – הווה אומר פרות המאה (טון, כמובן). זה גם נשמע חזק ומרשים כיאה לפרות אלה.

למעשה, לרובנו מוכרת המילה היוונית בצירופים שונים, כי היא משמשת במערכת השיטה העשרונית לציון "מאה". הנה כמה דוגמאות.

הקטר הוא שטח בגודל מאה אר (area) כשכל אר שווה מאה מטרים רבועים. אז הצירוף של hecto היוונית ו-area הלטינית נותן לנו את ההקטר, שטח בגודל 10,000 מ"ר שווה לעשרה דונם שלנו.

הקטוגרם, מידת משקל של מאה גרם, מאד מקובלת במסחר של חומרי מזון ייחודיים, שמחירים גבוה מדי כדי לצייןם בק"ג (אלף גרם),

כגון קוויאר או ממרח של כבד אווז, וכדומה. יש גם הקטוליטר, מידת נפח לנוזלים המכיל מאה ליטרים, מקובלת בעיקר במסחר היין, כי לא יאה למכור יין בטונות, ובליטרים בודדים נכנס כה מעט.

מרדכי מלען